

ons kenmerk 25.084048
Portefeuillehouder H. Sahin
L.I. Bentvelzen
W.J.M. van Damme

Beleidsthema

[Bestuur]

De Raad

Doel raadsinformatiebrief

Informeren door college

Betreft Bestuursopdracht Versterken Maatschappelijke
Weerbaarheid en Veerkracht Rijswijk

Datum

1. Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de start van het project *Versterken Maatschappelijke Weerbaarheid en Veerkracht*.

Het college wil met dit project zowel Rijswijk als de gemeentelijke organisatie beter voorbereiden op mogelijke verstoringen en crisissituaties door de samenwerking, bewustwording en veerkracht te versterken. Tegelijkertijd is het thema ook erg in beweging, vergt aanpassingsvermogen en wordt er nog volop gesproken over de reikwijdte van deze thematiek en wie verantwoordelijk is. In deze raadsinformatiebrief nemen we u mee in het onderwerp en de plannen voor het project *Versterken Maatschappelijke Weerbaarheid en Veerkracht*.

2. Kern informatie

Aanleiding

De directe aanleiding voor dit project ligt in de toenemende geopolitieke spanningen en hybride dreigingen die wereldwijd en ook nationaal voelbaar zijn. Het Rijk heeft in de *Kamerbrief Weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen* (december 2024) opgeroepen dat ook gemeenten een rol hebben bij het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid.

Daarnaast publiceerde de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in augustus 2025 een *Handreiking Weerbaarheid en Veerkracht op Lokaal Niveau*. Hierin wordt benadrukt dat gemeenten een sleutelrol vervullen, omdat de gevolgen van maatschappelijke crises uiteindelijk lokaal worden ervaren door inwoners, bedrijven en instellingen.

De gevolgen van een (langdurige) crisis worden uiteindelijk lokaal gevoeld, bij inwoners, bedrijven en instellingen. Weerbaarheid en veerkracht vraagt betrokkenheid van alle domeinen in de samenleving. Het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht is een gezamenlijke opgave. We werken hierbij nauw samen met de gemeenten in de regio Haaglanden en met de Veiligheidsregio Haaglanden. Daarnaast vormen ook inwoners en burgerinitiatieven een belangrijk onderdeel voor maatschappelijke weerbaarheid. Hetzelfde geldt voor landelijke en private actoren, zoals nutsbedrijven, vervoerders, bedrijven, verenigingen, en maatschappelijke en onderwijsinstellingen.

Het project

Het project *Versterken Maatschappelijke Weerbaarheid en Veerkracht* heeft als doel Rijswijk beter voor te bereiden op maatschappelijke ontwrichting en crises. Het project richt zich op het ontwikkelen van een integraal uitvoeringskader dat richting geeft aan beleid, samenwerking en borging binnen de gemeentelijke organisatie en samenleving.

Het project bestaat uit vier fasen:

- Start projectleider (Q1 2026)
- Inventarisatie (Q2-Q3 2026) – In kaart brengen van bestaande initiatieven, sociale netwerken en projecten binnen de organisatie en de stad. Dit doen we samen met inwoners, maatschappelijke partners om kansen en behoeften te verkennen.
- Uitvoeringskader (Q3–Q4 2026) – Op basis van de inventarisatie stellen we een uitvoeringskader op met adviezen over maatregelen, borging en middeleninzet.
- Uitvoering en borging (vanaf Q4 2026 en verder) – Het uitvoeringskader wordt omgezet in actie: initiatieven versterken, maatregelen uitvoeren en structureel verankeren binnen organisatie en samenleving.

Het uitvoeringskader wordt ontwikkeld aan de hand van de zes pijlers uit de landelijke VNG-handreiking:

1. **Continuïteit van de gemeentelijke organisatie** (bedrijfscontinuïteit, informatievoorziening)
2. **Crisisorganisatie** (noodsteunpunten, bevolkingszorg, communicatie)
3. **Vitale voorzieningen** (samenwerking met o.a. Dunea, Stedin, vervoersbedrijven, waterschappen)
4. **Sociaal weefsel** (versterking van netwerken en sociale cohesie)
5. **Zelfredzaamheid** van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties
6. **Samenleving als systeem** (democratische processen, vertrouwen en gezondheid)

Deze thema's zijn veelzijdig. Hierbij is het ook van belang om duidelijk te maken dat de rol van de gemeente op verschillende onderwerpen een andere is: van verantwoordelijke, tot aan facilitator of verbinder. De gemeente is ook niet altijd zelf aan zet. Het bepalen van de concrete beleidsinzet heeft daarom op sommige terreinen wat langer nodig. Daarom werkt het college met een stapsgewijze aanpak voor deze complexe opgave.

Ook de Veiligheidsregio's spelen hierin een belangrijke rol. In het bijzonder ook als het gaat om de opzet van noodsteunpunten. Vanaf 2026 worden er in Nederland verschillende pilots uitgevoerd en onderzocht voor noodsteunpunten. Binnen de Veiligheidsregio Haaglanden zullen de gemeente Den Haag en Leidschendam-Voorburg de pilots draaien. Voor het verder ontwikkelen van de intergemeentelijke samenwerking op maatschappelijke weerbaarheid wordt een regionale projectleider geworven. Tijdens de inventarisatiefase wordt daarom ook gekeken naar mogelijke noodsteunpunten in Rijswijk en worden hierover gesprekken gevoerd, zoals met wijkcentrum Stervoorde. Besluitvorming over de daadwerkelijke invulling van de noodsteunpunten volgt na afronding van de landelijke pilots.

Communicatie

Op 1 november is de landelijke publiekscampagne *Denk Vooruit* gestart. Deze campagne heeft als doel inwoners bewust te maken van toenemende dreigingen en de mogelijke impact daarvan op de samenleving. Inwoners worden opgeroepen zich voor te bereiden op situaties waarin zij gedurende 72 uur zelfredzaam moeten zijn, onder andere door het samenstellen van een noodpakket, het maken van een noodplan en hierover met elkaar in gesprek te gaan. Via onder meer een huis-aan-huis verspreid informatieboekje ontvangen inwoners algemene informatie over hoe zij zich kunnen voorbereiden op het (tijdelijk) wegvallen van vitale voorzieningen, zoals energie, maar ook op risico's zoals cyberdreiging en extreem weer.

In de campagne wordt tevens verwezen naar de rol van gemeenten bij de ontwikkeling van lokale noodsteunpunten. Omdat dit mogelijk vragen oproept over de gemeentelijke aanpak en de beschikbaarheid van dergelijke steunpunten, wordt het Rijswijks Contact Centrum (RCC) hierop voorbereid. Het RCC ontvangt hiervoor gerichte informatie en antwoorden op veelgestelde vragen, zodat medewerkers inwoners adequaat kunnen informeren. Daarnaast wordt de webpagina van de gemeente uitgebreid met aanvullende en actuele informatie voor inwoners.

Financiën

Op dit moment zijn er nog geen directe en structurele Rijksmiddelen beschikbaar gesteld aan individuele gemeenten voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. Vanaf 2025 stelt het Rijk via de veiligheidsregio's incidentele middelen beschikbaar voor landelijke projecten (in totaal

€10 miljoen in 2025, €20 miljoen in 2026, structureel €70 miljoen vanaf 2027). Deze gelden zijn bedoeld voor de landelijke pilot noodsteunpunten en publiekscampagnes zoals *Denk Vooruit*. Het is op dit moment niet duidelijk of en in welke vorm het Rijk middelen zal toekennen aan individuele gemeenten voor de uitvoering van hun lokale aanpak.

Vooralsnog zijn er geen extra gelden gealloceerd in de gemeentelijke begroting om in Rijswijk alle noodzakelijke stappen binnen het bredere thema maatschappelijke weerbaarheid voor de midden- en lange termijn te bekostigen. Tegelijkertijd vraagt de actualiteit om een sterke positionering van gemeenten in het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Vanaf het eerste kwartaal van 2026 wordt tijdelijk een projectleider vanuit het team Veiligheid ingezet voor het jaar 2026, hiervoor wordt een bedrag van € 150.000 in de 1^e halfjaarrapportage 2026 opgenomen.

Voor structurele borging van dit project voor 2027 en verder is naar verwachting aanvullende capaciteit en bijbehorende middelen nodig. De financiële consequenties worden duidelijk na oplevering van het uitvoeringskader, waarna het college zal besluiten hoe hiermee om te gaan en welke opties voor structurele dekking passend zijn.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Met de start van het project Versterken Maatschappelijke Weerbaarheid en Veerkracht zet het college een belangrijke eerste stap in de verdere voorbereiding van Rijswijk op maatschappelijke ontzorging en crisissituaties. In 2026 wordt ingezet op het doorlopen van de inventarisatiefase en het opstellen van een integraal uitvoeringskader. Dit uitvoeringskader zal richting geven aan de verdere beleidsontwikkeling, samenwerking met partners en de wijze van borging binnen de gemeentelijke organisatie.

De inzet van een tijdelijke projectleider vanaf het eerste kwartaal van 2026 maakt het mogelijk om de opgave in samenhang met interne en externe partners vorm te geven. In deze fase worden bestaande initiatieven, netwerken en samenwerkingsverbanden in kaart gebracht en wordt verkend waar versterking nodig is. Daarbij wordt nadrukkelijk de verbinding gezocht met regionale ontwikkelingen binnen de Veiligheidsregio Haaglanden en met andere gemeenten in de regio.

Op basis van de uitkomsten van de inventarisatie wordt in de tweede helft van 2026 een uitvoeringskader opgesteld. Hierin worden concrete voorstellen gedaan voor maatregelen, samenwerkingsvormen, prioriteiten en de benodigde inzet van capaciteit en middelen. De structurele borging van deze inzet wordt in de loop van 2026 betrokken bij het kaderdebat, zodat de raad in positie wordt gebracht om richting te geven aan de verdere uitwerking. Op basis hiervan kan het college voorstellen voorbereiden voor verwerking binnen de reguliere begrotingscyclus.

De gemeenteraad wordt gedurende het project via een voortgangsrapportage geïnformeerd over de bevindingen uit de inventarisatiefase en de verdere uitwerking van het uitvoeringskader.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin